

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język włoski
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Forma arkusza:</i>	MJWP-R0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	21 maja 2025 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	27 czerwca 2025 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

1. W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie stosuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które
 - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *pareti* zamiast *parenti* w zadaniu 6.5.
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *corsano sui tappeti* zamiast *corrano sui tappeti* w zadaniu 3.2.
 - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *oggetti separati* zamiast *quadri separati* w zadaniu 3.3.
 - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej, np. *kładri separati* zamiast *quadri separati* w zadaniu 3.3.
 - udziela odpowiedzi, która
 - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *si divertono* zamiast *corrano sui tappeti* w zadaniu 3.2.
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *la parte di chi ascolta* zamiast *ascoltare le persone* w zadaniu 6.6.
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *parlare e ascoltare le persone* zamiast *ascoltare le persone* w zadaniu 6.6.
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *ai palazzi dei nobili più ricchi* zamiast *ai palazzi dei nobili* w zadaniu 3.1.
 - udziela odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu, np. *friends* zamiast *amici* w zadaniu 6.5.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku włoskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku włoskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.

5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Podstawa programowa ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.8) Zdający odróżnia informacje o faktach od opinii.	A
1.2.		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	B
1.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C
1.4.			A
1.5.			C
1.6.		II.2) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu wypowiedzi.	D

Zadanie 2.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	E
2.2.			C
2.3.			A
2.4.			D
2.5.			F

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadanie 3.

Zadanie	Podstawa programowa		
	Wymagania ogólne		Wymagania szczegółowe
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>		VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.
3.2.			
3.3.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].</i>		
3.4.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		
			II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.

Uszczegółowienia do zadania 3.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o tym, że w przeszłości kwietne dywany były układane przed pałacami / domami szlacheckich rodzin.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
ai palazzi delle famiglie nobili	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
ai palazzi nobili/aristocratici/nobiliari	wyrażenia synonimiczne
alle case dei nobili	
alle case della nobiltà	
ai pallazzi delle famiglie nobili	błąd ortograficzny niezakłócający komunikacji
ai palazzi	minimalna realizacja

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
ai loro palazzi	odpowiedź niejasna
alle case	odpowiedź nieprecyzyjna
alle chiese	odpowiedź niezgodna z tekstem
lungo la strada	odpowiedź niezgodna z tekstem oraz niespójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę

Zadanie 3.2.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się odniesienie do informacji o tym, że na zakończenie uroczystości dzieci biegają po kwietnym dywanie.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
corrano sui tappeti di fiori	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
corrano sui tappeti	odpowiedź wskazuje na zrozumienie tekstu przez zdającego
fanno una corsa (sui fiori)	
corrano	minimalna realizacja

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
con la corsa sui tappeti	odpowiedź nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę
queste bellissime opere d'arte vengono distrutte	
corsono sui mosaici di fiori	błąd językowy zaburzający komunikację
giocano	odpowiedź niewystarczająco precyzyjna
si divertono	
sui tappeti di fiori	odpowiedź niejasna

Zadanie 3.3.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o tym, że obecnie kwietny dywan w Spello składa się z wielu oddzielnych obrazów/kwadratów.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
quadri separati	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
quadri che sono divisi	odpowiedź wskazuje na zrozumienie tekstu przez zdającego
tanti singoli quadri distinti	
pezzi separati	
più quadri, diversi	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
un lunghissimo tappeto diverso	odpowiedź niepoprawna
un mosaico floreale lungo un km e mezzo	
ogni quadro è distinto quadri	odpowiedź nie jest logicznym uzupełnieniem zdania
qudri separato	błędy językowe zakłócające komunikację

Zadanie 3.4.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o tym, że zwycięzca konkursu w Spello otrzymuje w nagrodę statuetkę z brązu.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
una/la statua in bronzo	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
una statua/statuetta	minimalna realizacja

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
altri materiali	odpowiedź niezgodna z tekstem
un tappeto di fiori	
un premio (prezioso)	odpowiedź niewystarczająco precyzyjna

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie ze słuchu uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
3.1.	ai palazzi delle famiglie nobigli
3.2.	corrano sui tapeti di fioiri
3.3.	quadri seprati
3.4.	una statua in brozno

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
4.2.		III.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	A
4.3.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
4.4.			C
4.5.			B

Zadanie 5.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	B
5.2.			F
5.3.			C
5.4.			A
5.5.			D

Zadanie 6.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
6.2.			C
6.3.		III.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	A
6.4.		III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	B

Zadanie	Podstawa programowa	
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
6.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.8) Zdający odróżnia informacje o faktach od opinii.
6.6.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
6.7.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.
6.8.		III.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.
	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.

Uszczegółowienia do zadania 6.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6.5.

W odpowiedzi zdający musi wskazać, że informacja o tym, że ludzie zwracają się bliskim osobom, jest przedstawiona w tekście jako opinia, a nie fakt.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
persone care	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
amici/familiari/parenti	odpowiedź wskazuje na zrozumienie tekstu przez zdającego
membri della famiglia	
propri amici o familiari	
quelli che sono amici o membri di famiglia	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
un barista o un parrucchiere	odpowiedź niezgodna z tekstem
un estraneo	
persone sconosciute/estrane	
alle persone con cui parliamo di più siano quelle a noi più vicine	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem tekstu otaczającym lukę
amichi	błąd językowy w wyrazie o wysokiej frekwencji
persone sedute accanto	odpowiedź nieprecyzyjna
persone che ascoltano	
persone importanti	

Zadanie 6.6.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się odniesienie do informacji o tym, że ludzie twierdzą, że podczas podróży ograniczają się do słuchania zwierzeń osób nieznanym.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
ascoltare le persone	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
ascoltare cosa dicono gli altri viaggiatori	odpowiedź wskazuje na zrozumienie tekstu przez zdającego
ascoltare e non confidarsi con quelli	odpowiedź poprawna uzupełniona informacją zgodną z tekstem
fare solo la parte di chi ascolta e non di chi parla con i passeggeri	w zadaniu nie jest określony limit wyrazów

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
confidarsi con quelli	odpowiedź niezgodna z tekstem
parlare con i passeggeri	
annoiare con i dettagli della sua vita	odpowiedź niejasna
chi ci ascolta	
ascoltare	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem tekstu otaczającym lukę

Zadanie 6.7.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się odniesienie do wyrażenia luci e ombre, użytego przez narratora dla określenia dobrych i złych stron życia.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
luci e ombre	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
luci e ombre della nostra vita	odpowiedź poprawna uzupełniona fragmentem zgodnym z tekstem
le luci e le ombre	odpowiedź zgodna z tekstem

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
i problemi più seri	odpowiedź niezgodna z tekstem
gli argomenti superficiali	
ha molti vantaggi	
ombre della nostra vita	odpowiedź nieprecyzyjna

Zadanie 6.8.

Odpowiedź zdającego musi odnosić się do informacji o tym, że najbardziej denerwujemy się, kiedy ktoś mówi nam, co by zrobił na naszym miejscu.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
ci dice che cosa farebbe al nostro posto	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
ci dà un consiglio	odpowiedź wskazuje na zrozumienie tekstu przez zdającego
ci consiglia	
ci dice cosa fare	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
ci rassicura (che tutto andrà bene)	odpowiedź niezgodna z tekstem
ci fa delle domande	
si comporta in modo diverso	odpowiedź niejasna

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie tekstów pisanych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
6.5.	pesrone care
6.6.	ascoltre le pesrone
6.7.	luci e onbre
6.8.	ci dice che cosa farebbe al notro posto

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B
7.2.			A
7.3.			A
7.4.			B
7.5.			C
7.6.			D

Zadanie 8.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	cuochi
8.2.			tradizionale
8.3.			scelta
8.4.			gustoso / gustosissimo

Zadanie 9.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	a sinistra della porta / alla sinistra della porta / sulla sinistra della porta
9.2.			le ha spente
9.3.			resti / rimanga / si fermi
9.4.			Quali attrici italiane / Che attrici italiane

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie, a ponadto w zadaniu 9. wpisywany fragment nie przekracza czterech wyrazów.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8.
8.1.	couchi
8.2.	tradizionale
8.3.	scetla
8.4.	gutsoso

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9.
9.1.	a sinistra della porta
9.2.	le ha sbente
9.3.	rinanga
9.4.	Quali attrici italiane

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat wybrany przez Ciebie. Zakreśl jego numer.

1. Wakacyjna wymiana domów to forma podróżowania, w której obie zainteresowane strony zamieniają się domami lub mieszkaniami na określony czas. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawiś zalety i wady takiej formy spędzania urlopu.
2. Ostatnio wzięłeś/wzięłaś udział w turnieju gier planszowych (wł. *il torneo dei giochi da tavolo*). Napisz **artykuł** do szkolnej gazетки, w którym zrelacjonujesz przebieg tego wydarzenia oraz wyrazisz swoją opinię na temat grania w gry planszowe jako formy spędzania wolnego czasu.

Wymagania ogólne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe (rozprawka)

- I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za daną tezę lub rozwiązaniem i przeciw nim, kończy wypowiedź konkluzją.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Wymagania szczegółowe (artykuł)

- I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.2) Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości.
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
- VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem (elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
	W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.			
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny	

2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu		zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (szlampowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
4. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
5. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L			

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. Segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. Długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 180–280 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–9	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–7	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–5	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–3	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0–1	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 1 punkt.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Wakacyjna wymiana domów to forma podróżowania, w której obie zainteresowane strony zamieniają się domami lub mieszkaniami na określony czas. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz zalety i wady takiej formy spędzania urlopu.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki „za i przeciw” powinien przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się do zamiany domów lub mieszkań w okresie wakacyjnym oraz zaznaczenie, że w pracy będą rozpatrywane zalety i wady takiej formy spędzania urlopu (wymaga tego ten typ rozprawki), np. *Ci sono persone che partendo per le vacanze vanno ad abitare in casa di qualcuno che contemporaneamente passerà la vacanza nella loro casa. Questo tipo di soggiorno ha dei lati positivi e negativi.*
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, wskazywać, że prezentowane będą zalety i wady, na przykład: *Ci sono vantaggi e svantaggi quando si scambiano case per il periodo di vacanza.; La possibilità di abitare in casa di altre persone che nello stesso tempo vengono a fare le vacanze nella nostra casa ha molti lati positivi, ma ci sono anche quelli negativi.*
3. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. *È una buona idea?*, uznaje się ją za odbiegającą od tematu. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy pytanie jednoznacznie zapowiada, że będą omawiane zalety i wady, np. *Quali sono i pro e i contro di questo modo di passare le vacanze?*
4. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0 (np. rozprawka „za i przeciw” z jednostronną tezą oraz dwustronną argumentacją).

5. Użycie zwrotów typu: *secondo me, a mio parere* nie wpływa na obniżenie jakości tezy w rozprawce „za i przeciw”, jeśli zdający wskazuje w tezie na zalety i wady danego zjawiska.
6. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że ludzie zamieniają się domami w czasie wakacji, nie jest tezą.
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
8. Teza, w której kluczowe elementy są niekomunikatywne, jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem, np. *Organizzare la vacanza presso la casa di altre persone mettendo a disposizione casa propria dà molti plusi e minusi*.
9. Jeżeli zdający stawia dwie różne tezy, to taka teza jest traktowana jako trudna do wskazania.

Ci sono molti pro e altrettanti contro dello scambio casa tra due persone che non si conoscono, ma che vogliono fare una vacanza economica nello stesso periodo dell'anno.	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
Durante le vacanze molta gente mette a disposizione di altre persone la propria casa e in cambio va a passare le ferie nell'appartamento di queste persone. Secondo me è una buona idea.	teza odbiegająca od tematu
Per quali motivi alcune persone, organizzando una vacanza, si iscrivono ai siti che facilitano lo scambio di case estive tra gli utenti?	brak tezy
Organizzare il soggiorno a casa di qualcuno è un nuovo modello di vacanza, in cui due persone si scambiano i propri appartamenti durante le date stabilite.	brak tezy
In estate alcuni lasciano la propria abitazione a disposizione delle persone sconosciute, per andare ad abitare a loro volta nella casa dell'altra persona. Credo che ci siano vantaggi e svantaggi di questa decisione. Penso che sia una situazione difficile da accettare.	teza trudna do wskazania (dwie różne tezy)

Elementy tematu

1. Elementami są: (1) zalety oraz (2) wady wakacyjnej wymiany domów.
2. Jeśli argument przedstawiony przez zdającego (zaleta lub wada) jest sprzeczny z tematem, czyli nie odnosi się do wakacyjnej wymiany domów, nie bierze się tego argumentu pod uwagę, oceniając dany element.
3. Jeśli w całej pracy zdający rozpatruje plusy i minusy wakacyjnego pobytu poza miejscem zamieszkania, nie odnosząc się do wymiany mieszkań między zainteresowanymi stronami, to taka realizacja elementów tematu jest kwalifikowana na poziom niższy.
4. Jeśli zdający we wstępie wprowadza temat wakacyjnej wymiany mieszkań między zainteresowanymi osobami/stronami, a w argumentacji nie wspomina o tym więcej, taka realizacja poszczególnych elementów jest akceptowana, pod warunkiem że argumenty nie wykluczają takiej formy spędzania urlopu.

(1) zalety wakacyjnej wymiany domów

Realizując ten element tematu, zdający może odnieść się na przykład do:

- niskich kosztów takiej formy spędzania urlopu
- zapewnienia opieki nad swoim mieszkaniem (ochrona przed włamaniami, opieka nad zwierzętami domowymi itd.) w czasie dłuższej nieobecności
- komfortu i wygody (cały dom wraz z wyposażeniem do dyspozycji, większa prywatność)
- możliwości nawiązania relacji/przyjaźni z właścicielami wynajmowanego domu
- poznania warunków życia właścicieli wynajmowanego domu
- możliwości przeżywania autentycznych doświadczeń (osoba wynajmująca dom czuje się jak miejscowy, nie turysta).

(2) wady wakacyjnej wymiany domów

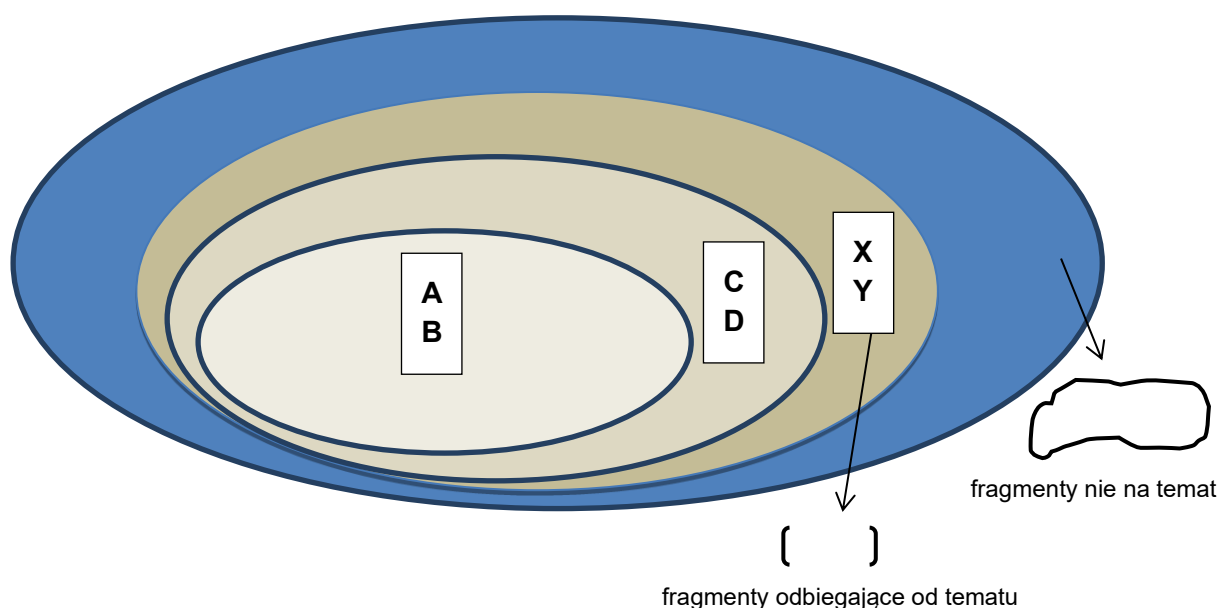
Realizując ten element tematu, zdający może odnieść się na przykład do:

- trudności ze znalezieniem dogodnego terminu / odpowiedniej lokalizacji
- różnicy w komforcie między własnym domem oddanym do dyspozycji wczasowiczom a domem wynajmowanym
- rozbieżności między obiektem zaprezentowanym w internecie a rzeczywistym domem
- konieczności wniesienia opłat związanych z dostępem do baz danych udostępnionych na stronach internetowych zajmujących się pośrednictwem w tego typu transakcjach
- szkód wyrządzonych przez nieodpowiedzialnego lokatora
- braku udogodnień/usług zwyczajowo oferowanych przez hotele.

Zgodność z tematem

Wakacyjna wymiana domów to forma podróżowania, w której obie zainteresowane strony zamieniają się domami lub mieszkaniami na określony czas. Napisz **rozwprawkę**, w której przedstawiś zalety i wady takiej formy spędzania urlopu.

} „główka”
 } elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - porównanie różnego rodzaju form zakwaterowania w czasie wakacji (kemping, hotel, agroturystyka itd.)
 - charakterystyka osób korzystających z wakacyjnej wymiany domów (turystów, gospodarzy)
 - opis konkretnego domu wakacyjnego, w którym zdający spędził / zamierza spędzić urlop.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.

– opis działania strony internetowej pośredniczącej w wakacyjnej wymianie domów.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - wspomnienia z wakacji, bez nawiązania do wakacyjnej wymiany domów
 - plusy i minusy wyjazdów z biurem podróży.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.
9. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

1. Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
2. Jeśli w rozwinięciu zdający podaje zalety i wady, a w podsumowaniu pisze, zgodnie z przedstawioną argumentacją, że jest więcej zalet/wad, to takie zakończenie jest akceptowane jako zgodne z treścią i tematem.

Przykład schematycznego zakończenia rozprawki	Przykład zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
Come ho scritto sopra, questa situazione presenta sia vantaggi che svantaggi.	Grazie alla mia argomentazione ho provato che è meglio comprare un appartamento o una casa e passare la vacanza lì.

ARTYKUŁ PUBLICYSTYCZNY

Temat

Ostatnio wzięłeś/wzięłaś udział w turnieju gier planszowych (wł. *il torneo dei giochi da tavolo*). Napisz **artykuł** do szkolnej gazetki, w którym zrelacjonujesz przebieg tego wydarzenia oraz wyrazisz swoją opinię na temat grania w gry planszowe jako formy spędzania wolnego czasu.

W artykule publicystycznym zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może również podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście
- zawiera zakończenie, zgodne z treścią artykułu.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem, zdający może, ale nie musi, odnieść się do swojego udziału w turnieju gier planszowych oraz do grania w takie gry w wolnym czasie, w sposób zachęcający do dalszej lektury.
2. Akceptowane są wypowiedzi, w których zdający pisze, że wziął udział w turnieju jako gracz, organizator tego wydarzenia lub widz.
3. Akceptowane jest odniesienie się do turnieju gier planszowych / do grania w gry planszowe w wersji online, pod warunkiem że zdający realizuje wskazane w poleceniu elementy tematu.

Przykład wstępu zgodnego z tematem i ciekawego	Przykład wstępu schematycznego
Cosa fai dopo scuola? Torni stanco a casa e ti metti sul divano a guardare la tua serie TV preferita? Che ne diresti invece di muoverti un po' e di intraprendere un'attività sempre più popolare tra i giovani? Si tratta dei giochi da tavolo. Ecco una notizia che fa per te!	Di recente ho preso parte a un torneo dei giochi da tavolo. È un'ottima soluzione per trascorrere il tempo libero.

Elementy tematu

Elementami są: (1) zrelacjonowanie przebiegu turnieju gier planszowych, w którym zdający wziął udział, oraz (2) opinia zdającego na temat grania w gry planszowe jako formy spędzania wolnego czasu.

(1) zrelacjonowanie przebiegu turnieju gier planszowych

Realizując ten element tematu, zdający powinien zrelacjonować wydarzenia/czynności, jakie miały miejsce podczas turnieju gier planszowych, odnosząc się na przykład do:

- momentu rozpoczęcia i zakończenia turnieju
- przemówień (organizatora, sponsora, uczestników)
- prezentacji drużyn/zawodników biorących udział w rozgrywkach
- prezentacji gier, jakie były rozgrywane podczas turnieju
- poszczególnych etapów rozgrywek
- momentu ogłoszenia zwycięzców
- wręczenia nagród
- podziękowań.

Zdający może również wskazać/opisać np. miejsce i czas turnieju, osoby biorące w nim udział (uczestników, publiczność, jurorów), nagrody przewidziane dla zwycięzców turnieju, swoją opinię/odczucia związane z tym wydarzeniem, wrażenia odnoszące się do atmosfery panującej podczas turnieju.

(2) opinia zdającego na temat grania w gry planszowe jako formy spędzania wolnego czasu

Aby drugi element tematu został uznany za zrealizowany, wymagane jest, żeby zdający przedstawił swoją opinię (pozytywną, negatywną lub neutralną) dotyczącą grania w gry planszowe jako formy spędzania wolnego czasu. Dla wyrażenia opinii zdający powinien użyć takich wyrażenia, jak np. *penso/credo che, a mio parere, secondo/per me, sono dell'opinione che*.

W swojej wypowiedzi zdający powinien uzasadnić prezentowaną opinię, uwzględniając takie aspekty, jak na przykład:

- budowanie relacji interpersonalnych (w rodzinie, wśród przyjaciół)
- rozwijanie umiejętności matematycznych, strategicznych
- ćwiczenie pamięci, spostrzegawczości, rozwijanie kreatywnego myślenia, wyobraźni
- konieczność zapoznania się z zasadami danej gry planszowej
- odpowiedni tryb życia (uprawianie sportu, ruch na świeżym powietrzu, ilość czasu poświęcanego na gry planszowe w odniesieniu do innych codziennych czynności)
- gry planszowe jako odpoczynek, relaks, oderwanie się od codzienności
- stres (zwalczanie stresu, stres negatywny)
- zdrowa/niezdrowa rywalizacja
- uzależnienie od gier planszowych.

Jeśli w swojej wypowiedzi zdający przedstawia opinię innych osób (a nie własną), taka realizacja drugiego elementu tematu jest kwalifikowana maksymalnie na poziom 1.

Zgodność z tematem

Ostatnio wzięłeś/wzięłaś udział w turnieju gier planszowych (wł. *il torneo dei giochi da tavolo*). Napisz **artykuł** do szkolnej gazетки, w którym } „główka”

zrelacjonujesz przebieg tego wydarzenia oraz

element 1.

wyrazisz swoją opinię na temat grania w gry planszowe jako formy spędzania wolnego czasu.

element 2.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - szczegółowa charakterystyka typowego gracza
 - opis przygotowań zdającego do wzięcia udziału w turnieju gier planszowych.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - przedstawienie historii wybranej gry planszowej
 - wspomnienia z udziału w turniejach w dzieciństwie
 - opis sklepu z grami planszowymi.

Takie fragmenty są zaznaczane w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona zakwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - relacja z zawodów sportowych, niezwiązanych z grami planszowymi
 - relacja z festiwalu teatralnego/filmowego organizowanego w szkole
 - opis różnych form spędzania wolnego czasu, bez nawiązania do tematyki gier planszowych.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).

5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).

6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją jednego z elementów polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.
9. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Elementy charakterystyczne dla formy

Nie akceptuje się jako tytuł typowych zwrotów rozpoczynających listy, np. *Salve / Gentili Signore/Signori / Alla cortese attenzione*.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie

komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.

7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia
Jeżeli w wypowiedzi występują rażąco/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, to liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *bello*, *grande*, *buono*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *restituire* zamiast *ridare*, *mancare di rispetto* zamiast *non avere rispetto*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *Il libro è stato scritto nel diciannovesimo secolo*.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających, którym przyznano dostosowanie polegające na nieuwzględnianiu błędów zapisu, w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.

4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	<u>Fragment nie na temat.</u>
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło ◯ i deszczowo. Zrobiłem to ◯√ ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 160 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym*. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela pomagającego.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *qc*, oznacza się jako błędy ortograficzne.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *gruppo*, np. *la serie TV "Przyjaciele"*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślone linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Ho letto Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie

jest podkreślane linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *a casa* (2 wyrazy), *nella nostra scuola* (3 wyrazy), *10.05.2025* (1 wyraz), *il 10 maggio 2025* (4 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz są liczone:
 - wyrazy łączone dywizem lub apostrofem, np. *e-mail*, *l'albergo*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu
 - liczby, bez względu na ich długość, np. *1780*.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* (1 wyraz), *XX sec.* (2 wyrazy).
4. Podpis nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. emotikony).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *lo porto biate scarpe*. (4 wyrazy).